

Freja Jensen

GENERALDIREKTØREN

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
www.dr.dk

Maria Rørbye Rønn
D +45 3520 3628
E mrr@dr.dk

21. april 2016

Kære Freja Jensen

Du har den 19. marts 2016 klaget over artiklen "Numse og jalousi: 5 børnebøger af kendte danskere der faktisk er gode" bragt på dr.dk den 7. marts 2016. Efter at redaktionen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og lavet en indstilling til min afgørelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg har valgt at følge.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn
Generaldirektør

Kopi: Journalen

Redaktør Frederik Bjerre Andersen
Jurachef Peter Skov
Etikchef Inger Bach

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Klage over "Numse og jalousi: 5 børnebøger af kendte danskere der faktisk er gode." Gennemgang af sagen.

Den 19. marts skriver Freja Jensen en klage over ovennævnte artikel.

Artiklen er en gennemgang ved master i børnelitteratur, Merete F. Laustsen, som giver fem bud på bedste kendis-børnebøger.

Freja Jensen skriver:

"Hele 4 nuværende eller tidligere 'ansatte' DR medarbejdere/leverandører og en tidligere MF'er, som altid var gæst på jeres kanaler.

DR kunne ikke finde 5 børnebogsforfattere udenfor DR's egen verden?

I skulle lige sælge et par hundrede eller tusind flere eksemplarer for jeres kolleger og nære venner? Den var aldrig gået hos BBC. Den journalist som lægger navn til den artikel var blevet bortvist prompte!

Det ikke bare lugter, men stinker af nepotisme. Det er altså for ulækkert. Samtidig er det også dybt forkasteligt, idet I sammenblander public service, journalistik og privatøkonomiske interesser."

De fem omtalte drejer sig om to fastansatte værter, Lise Rønne og Jacob Riising, én freelance ansat, Oliver Zahle, og to forfattere, der ikke er ansatte, Özlem Cekic og Hella Joof - sidstnævnte har dog medvirket som vært i DR programmer.

Redaktionschef Frederik Bjerre Andersen, DR , svarer den 22. marts 2016:

"Artiklen, du omtaler, er del af et format, hvor vi med brug af bl.a. eksperter dagligt bringer anbefalinger af kulturprodukter. Som det fremgår af artiklens indledning, har musikeren Thomas Buttenschøn netop udgivet en børnebog – og kendtes bogudgivelser har flere gange været oppe til debat. Det benytter vi som anledning til at bringe en anbefaling af børnebøger skrevet af forfattere, der primært er kendt i offentligheden for en anden beskæftigelse end litteraturen.

Med netop det udgangspunkt bad vi master i børnelitteratur Merete F. Laustsen om at udvælge fem børnebøger af "kendte", der efter hendes overbevisning var læsværdige. Valget af bøger har derudover været helt uafhængig af os som redaktion.

Jeg er opmærksom på, at der blandt hendes anbefalinger er tre, der er kendt som DR-værter – men eftersom formålet med formatet netop er at viderebringe anbefalinger af kulturelle produkter, ville det efter min vurdering være forkert ikke at viderebringe kildens valg til vores brugere.

Du antyder i øvrigt flere steder, at journalisten (Anne Sofie) eller redaktionen skulle have en tæt relation til de tre værter (eller andre af de nævnte "kendte") og måske endda personlig/økonomisk interesse i at fremhæve deres bøger. Det kan jeg i alle tilfælde afvise. "

Klager er ikke tilfreds og replicerer den 22. marts til Frederik Bjerre Andersen:

"Jeg mener dog fortsat, at artiklen og dens anbefalinger er udtryk for et upassende valg fra journalistens side (at bringe artiklen og de anbefalede værker af kolleger på DR) og at artiklen derfor aldrig burde have været bragt, idet den får DR's brugere til at tvivle stærkt på dømmekraften hos DR.

Det er jo ikke sådan, at DR blot ukritisk skal bringe anbefalinger fra såkaldte eksperter, men også selv foretage en kritisk vurdering af om netop den artikel virker så indspist, at den må vige og ikke blive bragt.

Netop ved at bringe 'ekspertens' anbefalinger af DR ansattes bøger i stor stil, sender DR endvidere det indtryk videre til brugerne, at eksperten nok har følt, at såfremt vedkommende anbefalede DR's egne ansatte som størstedelen af værkerne, så var det nemmere, at passere igennem og få sit navn bragt i en DR artikel.

Alt i alt, finder jeg – desværre – ikke, at dit svar på nogen måde retfærdiggør eller forklarer de underlige valg hos jer, men tværtimod er udtryk for en lukkethed, hvor I forsvarer en dårlig sag, fordi I mildest talt er ligeglade med saglighed og lægger større vægt på hyggelige interne og eksterne vennetjenesteagtige artikler, som ikke har andet formål end at hjælpe kolleger og hyppige gæster i jeres programmer.

Du skriver at jeg skulle have insinueret, at journalisten eller redaktionen skulle have en økonomisk interesse i, at artiklen promoverede DR's ansatte (børnebogsforfattere). Det er jo ikke det som jeg skrev. Jeg skrev, at DR hjalp sine egne børnebogsforfattere til at blive promoverede i jeres egne indspiste artikler og at I derfor hjalp de omtalte forfattere og ansatte til at sælge en del flere bøger på den måde. Der er en forskel og det er trist at du vælger at læse mine ord, som en vis anden læser religiøse skrifter ; -)

Trist."

Dagen efter, den 23. marts 2016, rejser klager sagen over for mig med følgende begrundelse:

"Ja, jeg klager over både artiklen og det efterfølgende svar, hvor jeg føler at Frederik Bjerre Andersen desværre helt bevidst forvansker mine ord og dermed vinkler i forkert retning. Det finder jeg yderst uheldigt, da der ikke hersker nogen tvivl om, hvad det er som min klage går på."

Jeg bekræfter, at jeg tager sagen op.

DRs etiske regelsæt omtaler (kapitel 19) regler om habilitet. Heraf fremgår, at man ikke må sammenblande personlige og/ eller private interesser med sit arbejde. At man som medarbejder ikke må beskæftige sig med en virksomhed eller organisationer, som man selv eller ens familie har personlige eller økonomiske interesser i. Man må ikke have lønnede eller ulønnede bijobs, der kan skabe tvivl om DRs troværdighed og uafhængighed. DRs medarbejdere har pligt til at oplyse nærmeste chef om lønnede og ulønnede aktiviteter.

I denne sag er det dog påstand om en habilitetskonflikt i den forstand, at DR gennem artiklen har tilladt en udenforstående ekspert at begunstige DR medarbejdere med det formål selv som ekspert at opnå en fortrinsstilling. Således skriver klager: *"Netop ved at bringe "eksperters" anbefalinger af DR ansattes bøger i stor stil, sender DR endvidere det indtryk videre til brugerne, at eksperten nok har følt, at såfremt vedkommende anbefalede DR's egne ansatte som størstedelen af værkerne, så var det nemmere at passere igennem og få sit navn bragt i en DR artikel."*

Jeg forstår klager således, at DR kultur burde have afvist ekspertens fem udvalgte kendis-forfattere, hvoraf flere har DR baggrund, netop for at undgå enhver mistanke om begunstigelse af egne ansatte.

Jeg har spurgt Merete Flensted Laustsen (MFL) om tilblivelse af artiklen, og nedenfor er det referat, jeg tog, som MFL har godkendt:

"DR henvendte sig til dig i kraft af din ekspertstatus på feltet. Opgaven gik på at anbefale fem kendis-børnebøger. Ifølge Merete F. Laustsen har der overhovedet ikke været nogen drøftelse af, hvorvidt DR medarbejdere måtte indgå eller ej. Hun har som ekspert haft helt frie hænder til at vælge. Ligeledes har Merete F. Laustsen efter eget udsagn ikke vurderet, hvorvidt der var tale om DR medarbejdere eller DR tilknyttede, men forholdt sig til den seneste række af kendis-udgivelser på det tidspunkt og valgt de fem bedste."

Merete F. Laustsen har ikke modtaget betaling for arbejdet eller har på anden måde kommercielle interesser i DR."

Klagers første ankepunkt er, at artiklen er udtryk for nepotisme og aldrig burde have været bragt af DR. Jeg finder ikke, at ankepunktet er rigtigt. Jeg lægger til grund, at litteraturanmelder og ekspert Merete F. Laustsen har haft frie hænder til at beslutte, hvem der burde fremhæves. Dermed har DR ikke på nogen måde intervenseret i, hvem der kunne nævnes og ikke kunne. I Danmarks største mediehus, som DR er, er det ikke usandsynligt at medarbejdere med mere eller mindre fast tilknytning til huset, også vil udgive bøger – herunder børnebøger. Og det ville omvendt have været et forkert journalistisk valg, hvis man på forhånd var ekskluderet fra bogomtale, fordi man er ansat i DR.

Klagers anden påstand bygger på, at MFL skulle have spekuleret i fremtidig omtale som følge af at behandle DR pænt. Det ligger uden for min kompetence at motivanalysere i den forbindelse, blot kan jeg lægge til grund, at MFL selv angiver, at hun ikke på nogen måde har forholdt sig til, om det var DR medarbejdere eller ikke, der blev nævnt i artiklen. Hun har ikke kommercielle interesser i et

samarbejde med DR, og det er DR, der har taget initiativ til omtalen af bøgerne, ikke MFL.

Konklusion og sammenfatning

Klager mener, at den omtalte børnebogsartikel er udtryk for nepotisme og burde have været afvist af den ansvarlige DR redaktør, da den var udtryk for anbefaling af egne ansatte og vernetjenester. Jeg finder ikke, at der er støtte for klagers påstand. Den pågældende ekspert, som anbefaler fem bøger, har haft frie hænder, og der har ikke været noget pålæg fra DR om at anbefale bestemte forfattere endsige det modsatte. Det er ikke usandsynligt, at et stort og kreativt mediehus som DR med en vis sandsynlighed foptrer forfattere, og det ville have været uden for proportioner, hvis ikke dr.dk kunne omtale DR ansattes bøger på baggrund af en uvildig eksperts vurdering. Klagen afvises.

Jesper Termansen, den 12. april 2016

